

KULTUR

28.12.2020 KL. 09:00

For lyskunstneren kommer lyset både udefra og indefra: »Når jeg går ud i dagslyset og indånder luften, giver det mig energi.«

Viera Collaros værker består af lysets farvespektrum, når hun komponerer med lyset både inde og ude. I 2020 har hun omgivet sig med det hvide lys for at komme igennem det mørke år. Kunstneren fortæller her om sit forhold til lys.

Viera Collaro er lyskunstner og har studie i Hellerup. Foto: Gregers Tycho

JO CARLSEN

Hvad betyder lys for dig som menneske?

»For mig går lysets betydning i to retninger. Jeg skelner mellem det indre og det ydre lys. Det ydre lys findes i naturen og i universet. Når jeg går ud i dagslyset og indånder luften, giver det mig energi. Det er som at indånde lyset selv.

” Jeg er ikke deprimeret, men på grund af det massive mørke i denne tid har jeg brug for at være i lyset.

Viera Collaro, lyskunstner

Det indre lys er vores inderste væsen, vores energi og væremåde. Kort sagt et udtryk for vores eksistens. For mig er den menneskelige eksistens i konstant bevægelse – den bevæger sig op og ned og i spiralformationer. Vi erfarer, vi udvikler os og bliver gamle. En del af den proces er at vende sig indad og finde ud af, hvor vi befinder os, og hvem vi er lige nu. Når jeg mediterer, kan jeg mærke mig selv på en dybere måde, jeg bliver bevidst om mine tanker og følelser. Jeg kan finde ind til mit indre lys. I mine meditationer mærker jeg lysets tilstedeværelse, og jeg kan bruge lyset og dens energi til at vejlede mig i nye retninger. Jeg oplever denne energi i lys og farver, og det giver mig en indre frihed og ro.«

Lys i mørket

Det bliver ikke mørkere end i december. Antallet af timer med dagslys har nået et minimum, og derfor må vi finde lys i tilværelsen på andre måder. Vi har bedt en præst, en digter og en lyskunstner sætte ord på, hvad lyset betyder for dem.

Andre medvirkende i serien:

Pia Tafdrup, digter.

Mia Rahr Jacobsen, præst, Sankt Jakobs Kirke, København.

Hvad er essensen af lys?

»Lyset er jo immaterielt. Det er ikke noget, man kan tage i sin hånd og føle på eller gribe om. Det er på en gang uhåndgribeligt og samtidig omsluttende i sin tilstedeværelse. Det kan være roligt og blødt såvel som skarpt og larmende. Det er uendeligt og kan sprede sig, men er altid ganske let, selv når det er mest monumentalt. Lys kan både have volumen, men det er transparent og gennembrydeligt – man kan bevæge sig igennem lys. Lys har også en mystik i sig. Lyset har været en del af mange religioner og kulturer – i oldtidens Egypten arbejdede man for eksempel med solen og regnbuen. Lyset drager os og vil altid gøre det. Man har brugt det i kirkerum som et udtryk for det guddommelige. For lyset er vores livsenergi – det er både en del af os og af naturen. En anden ganske særlig ting ved lyset er dets forhold til mørke. De to hænger unægteligt sammen. Lyset opluges i mørket og mørket forsvinder i lyset. Dette er blot nogle af de kvaliteter ved lys, der gør, at jeg bliver ved med at interessere mig for det som kunstnerisk materiale.«

På de grå dage søger Viera Collaro tilflugt i sit arbejdsværelse og værksted, hvor der er fyldt med lamper og lys. Foto: Gregers Tycho

Hvor finder du lys, når mørket bliver for dominerende?

»På korte, ulmende og grå dage, hvor mørket trænger ind, søger jeg hen i mit arbejdsværelse og mit værksted. Her har jeg lysstofrør på gulvet, et varmt og et koldt, en lampe på mit skrivebord med LED og en ny halogentype, som er energibesparende, som er rettet mod væggen. Mine vægge er hvide, og det gør, at der er meget refleksion i rummet, der kan kaste lyset tilbage og lade det sprede sig jævnt i rummet. Det er en enorm frihed at træde ind i disse rum og lade sig omslutte af det hvide lys. Man ved jo fra videnskaben, at lys påvirker og producerer endorfiner i hjernen, og at lys derfor kan hjælpe mod depression. Jeg er ikke deprimeret, men på grund af det massive mørke i denne tid, har jeg brug for at være i lyset. Det virker opløftende at træde ind i disse rum. Mit arbejdsrum og mit værksted er der, jeg arbejder med min kunst, og når jeg gør det, bliver jeg fyldt op ... med lys. Arbejdet med kunst og med lys er der, jeg finder min livsenergi og mit indre lys. I kunsten kan jeg mærke, hvordan mørket forsvinder.«

Værket her af Viera Collaro, der netop spiller på lys og mørke i kontrast, hedder Energy Unfolds. Foto: Tine Mengel

Hvilken dimension tilfører det din kunst, at den skal opleves i mørke?

»Jeg arbejder meget med indirekte lys, med dets spejlinger i glas og metal, ja, og så også med mørket. Det er både lyset og mørket, der bestemmer formen på mine værker, og at mine værker altid er i bevægelse og skifter karakter med omgivelserne. Et eksempel på det er mit 38 meter lange lysværk, Buen, der med sin regnbueform kan opleves både indefra og udenfor den nye KB-hal i København. Buen er en skulptur i aluminiumsrør, som reflekterer LED-lys på væggen. I løbet af dagen består værket af skulpturens refleksioner, men som mørket falder på, kommer lyset i buen langsomt frem. Lyset bliver stærkere og stærkere, og lige pludselig slipper det metallet og består blot af lys. Værket forandrer sig og deler rytme med døgnet. Når solen går ned, står mine værker op og skaber et lysende rum, som tilføjer lidt af lysets livsenergi til det rum og til de folk, der befinder sig netop der. På den måde kan lysinstallationer i det offentlige rum være en magisk kraft, der ændrer rummets karakter, og hvordan det opleves at være i det.«

LÆS OGSÅ

Kunst, der rækker ud

FOR ABONNENTER

"White Circle" af Viera Collaro er fra 1998. Foto: Tine Mengel

Har dette særligt mørke år påvirket din måde at arbejde med lyset på?

»Tiden med corona har selvfølgelig påvirket mig meget. Jeg har spekuleret mere, end jeg plejer, over livet og over fremtiden. Men i arbejdet med mine værker er det helt anderledes. I min kunst bliver jeg fri for ord og spekulation – det er helt nødvendigt at give slip på mørket, når jeg skaber værker. Derfor er det også ret interessant, at jeg i år udelukkende har lavet værker, som er baseret på hvidt lys. Jeg har også kun malet hvide malerier. Lige nu udstiller jeg på Galleri DGV i Svendborg med udstillingen LYS. Ubevidst har jeg arbejdet meget mere intensivt med det hvide lys. Nok fordi der netop nu er brug for, at der bliver tilført mere lys til verden. Selv om coronatiden er hård, er det mit håb, at vi kan lære noget af denne periode. Vi bliver nødt til at tænke vores tilværelse på ny. Vi kunstnere er ofte meget alene, for vi har brug for alenetid til at kunne fokusere og skabe, og den ro ville jeg ønske, at flere kunne få del i, for den tror jeg, at alle kan have gavn af. Det har også påvirket naturen i en positiv retning. Jeg har meget tiltro til menneskets positive og innovative egenskaber. Mennesket lærer meget af kriser. Vi bevæger os, når der er krise. Bevæger os mod lyset.«

Lysner det?

»Det lysner altid!«

+45 87 38 38 38

Rådhuspladsen 37
1785 København V
+45 87 38 38 38

Udgiver:

JP/Politikens Hus

Redaktionen:

Kontakt redaktionen
Indsend debatindlæg
Nyhedsbreve

For annoncører:

Annonce

Erhvervsabonnement

Karriere

Fonde og legater

Skole

Persondatapolitik

Administrér samtykke

Ansv. chefredaktør:

Jacob Nybroe

For abonnenter:

Mit login

Mit abonnement

Mit JP

E-avis

Mine gemte artikler

Kontakt kundecenter

Abonnementsvilkår